

Poliisikoiranohjaajan ja partiokoiran välisen suhteen merkitys

Teemu Kauppi

11/2021

TIIVISTELMÄ

Tekijä: Teemu Kauppi

Julkaisun nimi: Poliisikoiranohjaaja ja partiokoira ääritilanteissa

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Tomi Kataja, Marko Lehtoranta

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, mitä koiranohjaajalta vaaditaan, kun koiranohjaaja ja hänen partiokoiransa joutuvat tilanteeseen, jossa tulee kyseeseen partiokoiralle annettava ensiapu. Lisäksi tavoitteena on selvittää, mitä tarkoitetaan koiranohjaajan ja partiokoiran välisellä molemminpuolisella luottamuksella.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä käytetään dokumenttianalyysia. Dokumenttianalyysissa käytettiin materiaalina internetistä löydettyjä lehtiartikkeleita, joissa on haastateltu poliisikoiratoiminnassa työskenteleviä henkilöitä; koiranohjaajia ja Poliisikoiralaitoksen johtajaa. Lisäksi aineistoon kuuluu kirjallisuutta sekä opinnäytetöitä, jotka olivat entisten Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden tekemiä sekä muiden korkeakoulujen entisten opiskelijoiden tekemiä.

Tutkimuksessa selviää, että koiranohjaajan on harjoiteltava partiokoiransa kanssa tilanteita, joissa tulee kyseeseen partiokoiran ensiapu. Koiranohjaaja vastaa partiokoiran fyysisestä kunnosta ja se vaatii koiranohjaajalta hyvää tuntemusta oman koiransa luonteesta ja käyttäytymisestä. Partiokoiran ja koiranohjaajan välisen luottamuksen on oltava molemminpuolista, jotta edellä mainituissa seikoissa voidaan onnistua.

Sivumäärä: 25

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 11/2021

Avainsanat: poliisikoiralaitos, poliisikoirakoulutus, poliisikoirat, partiokoirat, ensiapu

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset.....	1
1.2 Aiemmat tutkimukset.....	3
1.2.1 Koirat viranomaisten apuna	3
1.2.2 Koira viranomaiskäytössä.....	4
1.2.3 Työn kuormittavuus	4
1.2.4 Poliisikoira kotona. Koiranohjaajien käsityksiä elämästä poliisikoiran kanssa	5
2 TEOREETTINEN VIIITEKEHYS	6
2.1 Poliisikoiratoiminnan historiaa	6
2.2 Poliisikoiralaitos	7
2.2.1 Poliisikoiranohjaajan koulutus.....	7
2.2.2 Poliisikoiran kouluttaminen	8
2.2.3 Nykyaika ja tulevaisuus	9
2.3 Poliisikoiranohjaajana toimiminen	10
2.4 Tutkimusmenetelmä.....	11
3 POLIISIKOIRAN JA KOIRANOHAJAJAN VÄLINEN SUHDE	12
4 POLIISIKOIRAN FYYSINEN TOIMINTAKYKY.....	13
4.1 Harjoittelun suunnittelu.....	13
4.2 Lihahuolto	14
4.2.1 Venyttely, ravinto, lepo	14
5 ENSIAPUVALMIUDESTA	15
5.1 Poliisikoiralle annettavan ensiavun erityispiirteistä	17
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	18
6.1 Tutkimuksen luotettavuus	20
6.2 Oma työskentely ja oppiminen	20
LÄHTEET	23

1 JOHDANTO

”Poliisikoiranohjaajat ovat oma rotunsa.” Tämän lentävän lauseen sain kuulla, kun kerroin opinnäytetyöni alustavan aiheen. Ennen tätä lentävää lausetta oma kiinnostukseni poliisikoiratoimintaa kohtaan oli jo kasvanut valtavasti ja innosti suunnittelemaan opinnäytetyötä poliisikoiratoiminnasta.

Työharjoitteluni aikana valvonta- ja hälytystoiminnan sektorilla ollessani työskentelin muutaman vuoron ajan poliisikoiranohjaajan kanssa. Näiden muutaman vuoron lisäksi pääsin toimimaan voimankäytön koulutuspäivänä koiranohjaajan kanssa, kun suoritimme jäljestystä metsässä paenneen epäillyn löytämiseksi.

Työharjoittelun jälkeen olin suorittamassa opintoja kaksi kuukautta Poliisiammattikorkeakoululla. Opintojen jälkeen muutin takaisin töiden pariin samaan kenttäryhmään, ja pian pääsinkin tekemään työvuoron koiranohjaajan kanssa. Vuoron aikana pääsin näkemään, kun koiranohjaaja harjoitti koiraansa tekemällä kätkön henkilöautoon. Koiranohjaajan ja partiokoiran välinen saumaton yhteistyö oli erittäin hienoa ja vaikuttavaa katsottavaa.

Näistä edellä mainituista kokemuksista sain itselleni innoituksen opinnäytetyöhöni, sillä poliisikoiranohjaajien ja heidän partiokoiriensa suorittama saumaton yhteistyö oli erittäin ihailtavaa. Mielestäni on hienoa, miten omaa mielenkiinnon kohdetta, koira, voi päästä näin hyvin hyödyntämään omissa työtehtävissään.

1.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tutkimusideani syntyi tutkiessani poliisikoiriin liittyvää materiaalia erilaisista lähteistä. Minua kiinnosti koiranohjaajan ja partiokoiran välinen suhde, ja tähän aihealueeseen viitaten löysinkin aiempia tutkimuksia, jotka esittelen myöhemmin opinnäytetyössäni. Kuten Kananenkin kirjassaan kertoo, opinnäytetyön on oltava kiinnostava ja uutuusarvoa antava, sekä aiheesta olisi hyvä olla lähdekirjallisuutta ja sitä sivuavia tutkimuksia (Kananen 2015, 87). Tämän vuoksi en voinut yleisellä tasolla paneutua koiranohjaajan ja partiokoiran väliseen suhteeseen vaan täytyi löytää uusi näkökulma. Hetken pohdittuani oivalsin aihepiirin, johon liittyen ei ollut olemassa aiempaa tutkimusta. Päätin paneutua siihen osa-alueeseen, joka suoranaisesti ei koske poliisissa toimivan partiokoiran ja koiranohjaajan työtä vaan halusin löytää vastauksia suhteen merkityksestä työstä aiheutuvien riskien, niiden seurauksien ja fyysisen hoidon suhteen.

Koiran ja sen ohjaajan yhteistyön kannalta merkityksellistä on se, että luottamus on molemminpuolista. Luottamusta tarvitaan niin työtehtävissä kuin muussakin arkeen ja työhön liittyvissä toimissa.

Vahvaa luottamusta ja suhdetta koiran ja ohjaajan välillä aletaan tekemään jo koiran pentuiästä lähtien.

Molemminpuolinen luottamus ja vahva suhde korostuu, kun partiokoira ja koiranohjaaja joutuvat kokemaan asioita, jotka poikkeavat normaalista arjesta. Partiokoiran ja sen ohjaajan työnkuvaan kuuluu riskejä ja erilaisia vaaratilanteita. Näissä vaaraa sisältävissä virkatehtävissä partiokoira voi joutua väkivallan kohteeksi ja loukkaantua vakavasti.

Poliisin työssä partiokoiran on oltava fyysisesti hyvässä kunnossa työnkuvan luomien vaatimuksien vuoksi. Luottamuksen lisäksi koiranohjaajan on tunnettava koiransa erittäin hyvin. Esimerkiksi koiraa harjoitettaessa on kiinnitettävä huomiota oikeanlaiseen ja määrällisesti sopivaan määrään harjoittelua. Ohjaajan on osattava tunnistaa koirastaan ne oireet, jotka kertovat muun muassa siitä, että koira on ylikunnossa. Koirat poikkeavat ihmisistä siinä, että he eivät näytä ulospäin sitä, jos heitä vaivaa jokin fyysinen vaiva. Siinä vaiheessa, kun koira näyttää viitteitä siitä, että se ei ole fyysisesti kunnossa, sen vaiva voi olla jo hyvin vakava.

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää koiranohjaajan ja partiokoiran välistä suhdetta, kun kyseeseen tulee koiranohjaajan ja partiokoiran joutuminen tilanteeseen, jossa partiokoira tarvitsee ensiapua. Lisäksi suhdetta tulen tarkastelemaan partiokoiran fyysisen kunnan ylläpidon ja koiran huoltamisen näkökulmasta. Näihin kahteen aiheeseen halusin paneutua paremmin dokumenttianalyysiä hyväksikäyttäen. Koiran loukkaantuminen virkatehtävissä on harvinaista ja koiran fyysinen harjoittaminen tapahtuu hyvin paljon työajan ulkopuolella, joten on harvinaista, että käytännössä pääsisi näkemään, miten edellä kerrottujen aihepiirien osalta koiranohjaaja ja partiokoira toimivat.

Tutkimuskysymykseni:

Mitä koiranohjaajalta vaaditaan partiokoiran fyysisen kunnan ylläpidossa ja ensiaputilanteissa?

Mitä tarkoittaa molemminpuolinen luottamus koiranohjaajan ja partiokoiran välillä?

Koen, että tutkimukseni avulla poliisikoiratoiminnasta kiinnostuneet henkilöt niin poliisiorganisaatiossa kuin poliisiorganisaation ulkopuolellakin saavat paremman käsityksen siitä, mitä poliisikoiranohjaajalta vaaditaan toimiessa partiokoiran kanssa. Tästä kyseisestä näkökulmasta opinnäytetyötä ei ole aiemmin tehty, joten koen opinnäytetyöni antavan uutta informaatiota ja olevan tärkeä, sillä poliisikoiranohjaajan ja partiokoiran rooli poliisiorganisaatiossa on merkittävä.

1.2 Aiemmat tutkimukset

Tässä luvussa tulen esittelemään aihealueeseen liittyviä aiempia tutkimuksia. Tutkimukset käsittelevät työn kuormittavuutta poliisikoiranohjaajan työssä, koiranohjaajien käsityksiä elämästä poliisikoiran kanssa sekä yleisemmin koiria viranomaisten apuna, jossa kerron poliisiorganisaatiota koskevista asioista. Näiden aiempien tutkimuksien tarkoituksena ei ole vastata aiemmin esitettyihin tutkimuskysymyksiin, vaan tarkoituksena on avata lukijalle poliisikoiratoiminnasta tehtyjen opinnäytetöiden kautta, mitä poliisikoiratoiminta on ja mitä vaatimuksia se asettaa poliisikoiranohjaajana työskentelevälle poliisille yleisesti, niin työssä kuin vapaa-ajallakin.

Seuraavat kaksi lukua tulevat käsittelemään koiria viranomaistyössä eri organisaatioissa, joista yhdeksi lukeutuu Poliisi. Koska oma opinnäytetyöni käsittelee ainoastaan poliisikoiratoimintaa koskevia asioita, tulen Karhun ja Vuohelaisen kirjoittamista töistä nostamaan esille sellaisia asioita, jotka koskevat poliisikoiratoimintaa.

1.2.1 Koirat viranomaisten apuna

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun entinen opiskelija Hanne Karhu kertoo opinnäytetyössään *Koirat viranomaisten apuna* (10/2006) poliisin, rajavartiolaitoksen ja Tullin koiratoiminnasta. Karhun tarkoituksena oli selvittää sitä, millaisissa tehtävissä eri viranomaisten koirat toimivat, missä viranomaiset niitä kouluttavat sekä miten paljon Suomessa virkakoiria on. Tämän lisäksi Karhu kertoi työssään koirien merkityksestä laitosten toiminnalle sekä siitä mitä koirat ovat omassa työssään saaneet aikaan. Karhu oli toteuttanut työnsä kvalitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntäen, ja hän oli haastatellut kolmea edellä mainituissa organisaatioissa työskentelevää viranomaista. (Karhu 2006, 1.)

Karhu kertoi työssään hämmästyneensä siitä, miten monikäyttöisesti koiria käytetään laitosten palveluksessa. Karhu kertoi mieltävänsä yleensä poliisikoirien tehtäväksi vain järjestyksenvalvonnan, mutta toteaa, että poliisikoirat tekevät paljon muutakin. Koiran koulutuksessa oikeastaan vain mielikuvitus ja taidot ovat rajana. Ohjaajalta vaaditaan näin ollen paljon taitoja, mistä vähäisin ei lainkaan ole oman koiran tulkitseminen ja tunteminen. Karhu toteaaakin, että koiranohjaajaksi ei ole kehenkään tahansa. Työssä tarvitaan innostusta ja halua käyttää omaa aikaa ”työvälineen” kanssa tuihuttamiseen. (Karhu 2006, 46.)

Ohjaaja on vastuussa koiran osaamisesta sekä työssä onnistumisesta ja koiraa on myös koulutettava jatkuvasti. Kuka tahansa koiranomistaja tietää, että koiraa ei niin vain voi sysätä kiireen ajaksi johonkin nurkkaan, vaan se vaatii joka päivä ulkoiluttamista, hoitoa ja huomiota. Toisaalta taas sellaisella henkilöllä, joka siviilissäkin harrastaa koiratoimintaa, on koiranohjaajan työn kautta hyvä mahdollisuus yhdistää työ ja harrastus. (Karhu 2006, 46.)

1.2.2 Koira viranomaiskäytössä

Oulun ammattikorkeakoulun entinen opiskelija Anne Vuohelainen kertoo opinnäytetyössään *Koira viranomaiskäytössä* (2018), että hänen työnsä tavoitteena oli vastata seuraaviin tutkimuskysymyksiin: miten koira hyödynnetään viranomaistyössä, miten koiran käyttöä säädellään juridisesti sekä ketkä koira työvälineenä käyttävät ja miten koiran tehtävät eroavat toisistaan. Työnsä Vuohelainen oli toteuttanut kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. (Vuohelainen 2018, 3.)

Vuohelainen toteaa tutkimustuloksien perusteella, että koiratoiminta on tarkasti säädeltyä. Eri viranomaiskohtaiset ohjeet ja lait säätelevät koiratoimintaa, ja nämä ohjeet ovat salassa pidettävää tietoa. Lain silmissä koira rinnastetaan työvälineenä käytettävään esineeseen ihan kuin ampuma-asekin, mutta koira on kuitenkin eläin, josta on huolehdittava päivittäin. Koiran kanssa työskentelyä ja vapaa-ajalla toimimista määrittää eläinsuojelulaki. (Vuohelainen 2018, 3.)

Vuohelainen viittaa tekemäänsä haastatteluun puhuttaessa poliisin toimintaa koskevasta erityislainsäädännöstä, missä koira lähestulkoon aina rinnastetaan voimankäyttövälineeseen. Syynä sille, miksi näin menetellään johtuu siitä, että kaikki poliisin käytössä olevat partiokoirat ovat saaneet voimankäyttökoulutuksen osana peruskoulutustaan. Nykypäivänä tehtävissä, joissa koira käytetään on havaittavissa muutosta. Kun poliisin käyttöön on tullut muita voimankäyttövälineitä, partiokoiria vaativat voimankäyttötilanteet ovat vähentyneet. Tämä on johtanut siihen, että tehtävissä lukumäärällisesti etsintätehtävät ovat ohittaneet tehtävät, jotka ovat liittyneet voimankäyttöön. (Vuohelainen 2018, 22.)

1.2.3 Työn kuormittavuus

Poliisiammattikorkeakoulun entinen opiskelija Juho Tätilä kertoi, että opinnäytetyön *Työn kuormittavuus poliisikoiranohjaajan työssä. Lounais-Suomen poliisilaitoksen alueella* (8/2018) tarkoituksena oli tarkastella Lounais-Suomen poliisilaitoksella työskentelevien koiranohjaajien työssäjaksamista. Tätilä oli toteuttanut tutkimuksensa kvalitatiivisena ja hän oli keskittynyt erityisesti psykososiaalisen kuormituksen erityispiirteisiin, haasteisiin ja ongelmiin. (Tätilä 2018, 1.)

Tutkimuksen johtopäätöksissä Tätilä nosti esille tutkimuksen tuloksia ja sen pohjalta tehtyjä päätelmiä. Tämän tutkimuksellisen opinnäytetyön haastatteluissa ilmeni, että jokainen haastateltava näkee omassa tehtävässään ensisijaisesti positiivisia vaikutuksia. Väistämättä nyt tehdyistä haastatteluista kumpuaa kuitenkin päällimmäisenä ajatuksena ammattikunnan omaksuma maskuliinisuuden kulttuuri. (Tätilä 2018, 30.)

Maskuliinisuuteen Tätilä oli pureutunut tarkemmin ja tuonut esille organisaatiossa ja koulutuksessa havaittuja asioita.

Mielestäni on ollut mielenkiintoista itse tuoreena poliisiopiskelijana havaita, miten näitä ammattikunnan syntejä maskuliinisuudesta on koulutuksessa pyritty rikkomaan. Olemme jokainen saaneet työkalut oman toiminnan eettiseen ja moraaliseen arviointiin. Jokaisen henkilökohtaiselle vastuulle tulee näiden asioiden ymmärtäminen ja soveltaminen käytännön elämään. On sanomattakin selvää, että avoimesti ja rehellisesti asioita keskusteltaessa, voidaan saavuttaa kehitystä myös psykososiaalista kuormitusta tunnistettaessa. Tässä tärkeää on, että asioista voidaan keskustella asioiden oikeilla nimillä ja rehellisillä tunteilla. Ilman oman haavoittuvuuden pelkäämistä. (Tätilä 2018, 30.)

Toisena asiana Tätilä nosti tutkimuksensa tuloksena esille nousseen huomion siitä, miten erilailla ihmiset tunnistavat kuormitustekijöitä omassa työssään. Tätilä toteaa, että se minkä toinen voi kokea kuormittavaksi osaksi työtään, voi toinen sen taas kokea osaksi elämäntapaa ja jopa positiivisena asiana. Tätilän johtopäätöksien mukaan tämä kertoo siitä, miten yhtä ja oikeaa tapaa kuormituksen vähentämiselle ei ole olemassa. (Tätilä 2018, 31.)

1.2.4 Poliisikoira kotona. Koiranohjaajien käsityksiä elämästä poliisikoiran kanssa

Poliisiammattikorkeakoulun entisen opiskelijan Ville Halttusen opinnäytetyön *Poliisikoira kotona. Koiranohjaajien käsityksiä elämästä poliisikoiran kanssa* (8/2020) tarkoituksena oli selvittää sitä asiaa, miten poliisikoira vaikuttaa ohjaajan elämään ja arkeen virka-ajan ulkopuolella, sekä mitä elämä poliisikoiran kanssa ylipäättään vaatii koiranohjaajalta. Halttunen keskittyi työssään voimankäyttöön, hallittavuuteen, etsintään ja jäljestämiseen koulutettuihin partiokoiriin. Tutkimuksensa Halttunen oli toteuttanut kvalitatiivisena, jossa hän oli toteuttanut kolme teemahaastattelua, joissa hän oli haastatellut koiranohjaajina työskenteleviä poliiseja. Halttunen oli haastatellut tutkimustaan varten kolmea koiranohjaajaa. (Halttunen 2020, 1.)

Johtopäätöksissään Halttunen toteaa, että haastatteluiden pohjalta on havaittavissa yhteneväisyyttä, kun esille nostetaan työn määrä vapaa-ajalla. Halttunen tiivistää tekstissään, että kaikkien koiranohjaajien kohdalla oli nostettu esille suuri työn määrä vapaa-ajalla ja osan haastateltavien kohdalla työmäärä oli tullut yllätyksenä huolimatta siitä, että haastateltavat olivat tietoisia työn vaatimuksista ennakkoon. (Halttunen 2020, 38.)

Halttunen nostaa esille tutkimuksessaan lisäksi perheen merkityksen. Halttunen toteaa sen merkityksen olevan suuri, sillä yhteisillä säännöillä on vaikutusta, miten helppoa tai vaikeaa koiran kanssa eläminen on. Halttunen kertoo, että edellä mainituista säännöistä on keskusteltava jo ennen koiran tuloa talouteen. (Halttunen 2020, 38.)

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Opinnäytetyön tietoperustana käytän poliisikoiratoiminnasta ja poliisikoiranohjaajista kertovaa kirjallisuutta sekä internetistä saatua tietoa, mm. Poliisiammattikorkeakoulun sivuilta löytyvää materiaalia. Tietoperustassa tulen kertomaan niin poliisikoiratoiminnan historiasta ja Poliisikoiralaitoksesta. Lisäksi tietoperustassa kerron poliisikoiranohjaajan koulutuksesta ja poliisikoiranohjaajana toimimisesta.

2.1 Poliisikoiratoiminnan historiaa

Suomen Ammattikoirankouluttajien internetsivuilla poliisikoiratoiminnan kerrottiin alkaneen jo vuonna 1909, kun ratsumestarina toiminut Calonius hankki Saksasta kolme koiraa poliisiin käyttöön. Poliisikoirien koulutus aloitettiin heti Helsingissä, Pengerkatu 5:ssä. Vuonna 1921 järjestettiin ensimmäinen koirankuljettajakurssi, johon osallistui yhteensä 11 konstaapelia. (Ruokonen 2021.)

Kun koirakoulun toiminta oli aloitettu, sen alkuvuosina koirat koulutettiin lähes valmiiksi. Tämän ansiosta konstaapelille jäi enemmän aikaa koiransa erityistaitojen kouluttamiseen. Kurssin päätyttyä konstaapeli vei kouluttamansa koiran mukanaan sille poliisiasemalle, missä hän työskenteli. Lääneissä kaikki poliisiviranomaiset eivät kuitenkaan halunneet ottaa poliisikoiria, sillä he pelkäsivät niistä aiheutuvia kustannuksia. 20-luvun puolivälissä koiria kohti luottamus kasvoi, jonka ansiosta koirien kysyntä lisääntyi lääneissä. (Tervämäki 2002, 10–14.)

Koirakoulun alkuvuosina tapahtui muutoksia koulun sijainnin suhteen. Ensimmäiseksi perustettiin Imatran Vuoksenniskalle Valtion poliisikoirasiirtola ja koirankuljettajakoulu vuonna 1919. Tähän paikkaan ei oltu kuitenkaan tyytyväisiä, jonka johdosta koirankuljettajakoulu siirrettiin Hämeenlinnaan. Hämeenlinnassa toimintaa jatkettiin aluksi laitoksen johtajaksi valitun Johan Brunin omistamissa tiloissa. Koska ratkaisua pidettiin väliaikaisena, koirankuljettajakoulu siirtyi vuonna 1927 Ojoisille. (Tervämäki 2002, 8–10.)

1970-luvun vuodet olivat kehityksen vuosia poliisikoiratoiminnassa. Poliisikoirat ja niiden luomat käyttömahdollisuudet loivat luottamusta piireissä, jonka vuoksi pyynnöt poliisikoirien saamiseksi lisääntyivät. Poliisikoirien ohjaajat alkoivat saamaan työaika- tai rahakorvausta sekä lisäksi parempia varusteita, mm. koirankuljetukseen soveltuvia autoja. (Tervämäki 2002, 47–50.)

Toiminnan kasvaessa perustettiin koiraryhmiä, jonka ansiosta koiratoiminta keskittyi yhteistoimintalueille ja suurimpiin kaupunkeihin. Tämä mahdollisti paremman hälytysvalmiuden, koirien käyttö

säännöllistyi partiointitehtävissä ja koirien jatkokoulutusta tehostettiin. Kun poliisikoiratoimintaa kohtaan olevista ennakkoluuloista oltiin päästyyn eroon, koirista oli tullut tärkeä ja arvostettu osa poliisin toimintaa. (Tervämäki 2002, 47–50.)

2.2 Poliisikoiralaitos

Nykyään Poliisikoiralaitos on osa Poliisiammattikorkeakoulua. Poliisikoiralaitoksen tehtävänä on kouluttaa kaikki Suomen poliisissa työskentelevät poliisikoiranohjaajat. Poliisikoiralaitos lisäksi hankkii kaikki poliisiin käyttöön tulevat koirat. Nykyään Poliisikoiralaitoksen koulutustilat sijaitsevat Hämeenlinnassa Rinkelinmäellä. Poliisikoiralaitoksen alue on seitsemän hehtaarin kokoinen. Alueelta löytyy luokka-, majoitus- sekä toimistotiloja sekä näiden lisäksi alueella on koulutusalueita ja harjoitustiloja. (Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisikoiralaitos.)

2.2.1 Poliisikoiranohjaajan koulutus

Poliisilaitokset valitsevat koiranohjaajakoulutukseen lähetettävät poliisit. Koiranohjaajan työstä kiinnostunut poliisi työskentelee ensin partiomiehenä koirapartiossa, jotta hän saa todenmukaisen kuvan koiranohjaajan tehtävästä. (Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisikoirakoulutus 2021.)

Poliisiammattikorkeakoulun partiokoiranohjaajan erikoistumisopinnot antavat pätevyyden poliisikoiranohjaajan tehtävissä toimimiseen. Poliisikoiranohjaajan koulutuksen kesto on kaksi ja puoli vuotta, josta osa opinnoista toteutetaan lähiopetuksena poliisikoiralaitoksella Hämeenlinnassa. Jotta poliisikoiranohjaajan erikoistumisopintoihin voi hakea, hakijalla on oltava työkokemusta valvonta- ja hälytysesektorin tehtävistä vähintään kaksi vuotta sen jälkeen, kun on valmistunut Poliisiammattikorkeakoulusta. Koiranohjaajakoulutuksen lähtevien valinnan suorittaa poliisiyksiköt. (Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisikoirakoulutus 2021)

Partiokoiranohjaajan erikoistumisopintojen laajuus on 40 opintopistettä ja opintojen tavoitteellinen suoritus aika on 2,5 vuotta. Opiskelijan opiskeluoikeus on varsinaisen suoritusajan lisäksi yksi vuosi. (Poliisiammattikorkeakoulu, Partiokoiranohjaajan erikoistumisopintojen opetussuunnitelma 2021.)

Partiokoiranohjaajan erikoistumisopinnot koostuvat kymmenestä opetusjaksosta, jotka toteutetaan lähiopetuksena. Opinnoissa on neljä osa-alueita, jotka ovat hallittavuus, etsintä (henkilö- ja esineetsintä), jäljestäminen ja suojeleminen (voimankäyttö). Lisäksi on etäopintojaksoja, joiden aikana opiskelija tekee oppimistehtäviä sekä kouluttaa koiraansa työtehtäviensä ohessa.

Partiokoiranohjaajan erikoistumisopinnot jälkeen partiokoiranohjaajaksi opiskeleva saa riittävät perustiedot koiran kouluttamiseksi partiokoiraksi. Kun opiskelija on suorittanut koulutuksen hän saa siitä todistuksen.

Valmistuneen opiskelijan osaaminen:

- osaa arvioida omaa ammatillista kasvuaan partiokoiranohjaajana
- osaa poliisikoiratoiminnan kannalta keskeisimmät toimivalta-, voimankäyttö- ja eläinsuojelusäänökset ja osaa soveltaa niitä työtehtävissään ja koiran hoidossa.
- osaa kouluttaa partiokoiran eri koulutusalueille ja tuntee partiokoiran suoritusvaatimukset
- osaa käyttää partiokoiraa poliisitoiminnassa
- osaa huolehtia koiran terveydestä ja ravitsemuksesta. (Poliisiammattikorkeakoulu, Partiokoiranohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2020.)

2.2.2 Poliisikoiran kouluttaminen

Poliisikoiralaitoksella koiran hankinnasta vastaa kaksi henkilöä. Poliisikoiralaitoksella on olemassa testi, jonka avulla erotellaan poliisikoiriksi soveltuvat koirat. Testi ei kuitenkaan takaa sitä, että koirasta tulee poliisikoira. (Tallgren 2016.)

Poliisikoiralaitos ostaa pennut pääsääntöisesti kotimaasta kasvattajilta, jotka on koettu luotettaviksi ja laadukkaiksi. Pentujen ollessa seitsemän viikon ikäisiä niitä käydään katsomassa ennen niiden luovutusta poliisille ja sitä kautta koulutukseen. Vaikka pentuja käydään katsomassa ei sen perusteella vielä pystytä paljoakaan sanomaan. Kolmeen eri asiaan kuitenkin pyritään kiinnittämään huomiota, joita ovat terveys, vietti ja rohkeus. Pennulta täytyy löytyä tervettä uteliaisuutta, mutta keskeinen ominaisuus on kuitenkin rohkeus. (Grunn 2017.)

Koska pennusta ei voi olla varma, myös sitä tapahtuu, että se ei sovellu poliisikoiraksi. Tämä ei ole kuitenkaan kovin yleistä ja sitä tapahtuu vain noin kerran vuodessa. Kun näin tapahtuu, että koira ei sovellu poliisin käyttöön, kyse on monesti koiran arkuudesta. Arkuutta poliisin koiralla ei saa olla. Käytännössä koira ei saa pelätä ihmisiä, liukkaita pintoja tai melua. Myös terveydelliset seikat voivat olla syynä hylkäämiselle. Jos näin käy, että koira ei voi ottaa poliisin käyttöön, ohjaajalla on mahdollisuus ostaa koira itselleen kotikoiraksi tai toisena vaihtoehtona on myydä koira tarkasti valitulle uudelle omistajalle. (Grunn 2017.)

Peruskoulutuksessa poliisikoiranohjaaja kouluttaa partiokoiralleen hallittavuuden, voimankäytön, jäljestämisen, henkilöetsinnän sekä esine- ja rikospaikkaetsinnän. Kaikille partiokoirille koulutetaan lisäksi pelastusetsintää. (Poliisiammattikorkeakoulu, Peruskoulutus.)

Hallittavuuden osalta on kyse siitä, että koira on ohjaajansa hallinnassa ja ohjattavissa erilaisissa työtilanteissa. Tämä osa-alue sisältää muun muassa koiran istumisen, maahan menemisen, paikoilleen jäämisen ja irtaantumisen ohjaajan näin käskiessä. Voimankäytön osa-alueella tulee kyseeseen jälleen hallittavuus koiran käydessä kiinni käskystä ja irrottaessa käskystä. Kun perusteet voimankäytön suhteen ovat kunnossa, koulutuksessa jäljitellään oikeita työtehtäviä niin sisä- kuin ulkotiloissakin. (Poliisiammattikorkeakoulu, Peruskoulutus.)

Partiokoiralle koulutetaan jäljestäminen, mikä tarkoittaa käytännössä etsittävän henkilön löytämistä. Koira opetetaan seuraamaan tiettyä jälkeä erilaisissa oloissa ja paikoissa sekä erilaisilla pinnoilla. Kun olosuhteet ovat suotuisat, partiokoira pystyy seuraamaan hyvin vanhaakin jälkeä. Jos olosuhteet taas ovat epäedulliset, jälki ei säily pitkään. (Poliisiammattikorkeakoulu, Peruskoulutus.)

Koiralla on kyky tarkastaa hyvinkin suuri alue suhteellisen nopeasti. Partiokoiralle koulutetaan henkilöetsintä, jossa se koulutetaan ilmaisemaan löytönsä haukkumalla. Henkilöetsinnässä koira käyttää hyödykseen monia aistejaan, niistä kuitenkin tärkeimpänä hajuaisti. Koira koulutetaan etsimään kohdettaan erilaisissa ympäristöissä, joita voivat olla esimerkiksi rakennukset, erilaiset maastot tai rauniot. (Poliisiammattikorkeakoulu, Peruskoulutus.)

Peruskoulutukseen kuuluu lisäksi esine- ja rikospaikkaetsintä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että partiokoira etsii erilaisia esineitä niiden hajun perusteella. Koulutuksessa koira opetetaan etsimään erilaisia ja erikokoisia esineitä. Koiralle opetetaan tietty tapa ilmaista löytönsä, joita ovat koiran meneminen maahan tai istumaan, jäämällä seisomaan tai haukkumalla. (Poliisiammattikorkeakoulu, Peruskoulutus.)

Kun partiokoira on saanut vaadittavan peruskoulutuksen tämän jälkeen erikoiskoulutuksessa koiranohjaaja kouluttaa partiokoiran johonkin erityistehtävään. Erityistehtävä voi olla huumausaineiden, räjähdysaineiden, palavien nesteiden tai ruumiiden etsintä. Erikoiskoirat taas saavat koulutuksen hallittavuuteen ja erikoistehtävään, joka voi olla rahan etsintä, räjähdys- tai huumausaineiden etsintä, ruumisetsintä ja palonsyöntutkinnan avustaminen. Koska edellä mainitun laisen koulutuksen saaneet koirat ovat erikoiskoiria ne eivät toimi hälytyspartiossa vaan pelkästään niille koulutetussa erikoistehtävässä. (Poliisiammattikorkeakoulu, Erikoiskoulutus.)

2.2.3 Nykyaika ja tulevaisuus

Historiassa koiria käytettiin erityisesti voimankäyttötehtäviin. Nykyään poliisikoiran nenä on suuressa osassa poliisikoiratoiminnassa. Suomalaiset poliisikoirat tunnistavat myöskin terroristien käytössä olevan TATP-räjähdysaineen. (Grunn 2017.)

Viimeisen kolmen vuoden aikana poliisin tehtävissä, joissa on käytetty koira, on havaittavissa pie-
noista nousua. Luvuissa on tapahtunut reilun 2000:n tehtävän nousu. Vuosien 2018 ja 2019 välillä
ei ole suurtakaan muutosta, sillä tehtävien määrä on noussut vain hieman vajaalla 500:lla. Vuosien
2019 ja 2020 välillä tehtävien määrä on noussut reilummin, hieman vajaalla 2000:lla tehtävällä.
(Sillanpää 2021, 14.)

Kaavio 1: Kaikkien poliisikoiratehtävien määrät yhteensä Suomessa vuosina 2018–2020, lähde:
PolStat.

(Kuva: Sillanpää 2021, 14.)

Tulevaisuuden poliisin koiratoiminnassa koiria voisi hyödyntää esimerkiksi harmaan talouden ja tie-
totekniiikkarikosten tutkinnassa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että olennaisena osana olisi digi-
taalisten tallennuslaitteiden, kuten muistitikkujen ja kovalevyjen ilmaisu. (Grunn 2017.)

2.3 Poliisikoiranohjaajana toimiminen

Yhteensä poliisikoiranohjaajia Suomessa on noin 240 kappaletta. Poliisikoiranohjaajan työ poik-
keaa merkittävästi muista poliisissa olevista erikoistehtävistä. Tämä on sen takia, sillä työssä toimi-
taan eläimen kanssa. Koiran ohjaamisesta sekä hoidosta vastaa koiranohjaaja itse. Poliisikoiranoh-
jaajat tekevät lisäksi sopimuksen koiran hoitamisesta ja kouluttamisesta Poliisikoiralaitoksen lisäksi
poliisiyksikön kanssa. Poliisikoiranohjaajalta vaaditaan rauhallisuutta ja vastuuntuntoisuutta, kuiten-
kaan leikkimielisyyttä unohtamatta. (Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisikoiranohjaajan työ.)

Kun poliisi haluaa ja aikoo hakea poliisikoiranohjaajan erikoistumisopintoihin on hänen otettava
huomioon se seikka, että poliisin ammattiin on sitouduttava pitkäaikaisesti. Tämä sen vuoksi, että
poliisikoiranohjaaja pysyy tehtävässään koiran eläkeikänsä asti. Poliisikoiran eläkeikä on 10-vuotta,
jonka jälkeen tavallisesti poliisikoira jää poliisikoiranohjaajalle (Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisi-
koiranohjaajan työ).

Poliisikoirat ja poliisikoiranohjaajat ovat tärkeitä toimijoita poliisiorganisaatiossa, johtuen heidän toimintakenttiansä laajuudesta. Laajuutta kuvastaa se, että poliisiorganisaatiossa työskentelee niin partiokoiria kuin myös erikoiskoiria. Partiokoirien tehtävänä on toimia normaalissa kenttäpartiossa partion kolmantena jäsenenä ja suorittaa sille koulutettuja tehtäviä ohjaajansa ohjauksessa. Erikoiskoirien tehtävänä taas on suorittaa erilaisia etsintöjä ohjaajansa kanssa. Etsinnät voivat olla ruumisetsintä, rahaetsintä, huumausaine- tai räjähdysaine-etsintä. Erikoiskoirat eivät myöskään toimi normaaleina partiokoirina.

2.4 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä omassa opinnäytetyössäni käytän laadullisiin menetelmiin kuuluvaa dokumenttianalyysiä. Anttila toteaa kirjassaan, että dokumenttianalyysi toimii vaihtoehtona esimerkiksi silloin, kun aineistoa ei kerätä haastatteluin. Käytännössä on lisäksi helpompaa, jos aineisto on helposti saatavilla sanomalehti- ja aikakauslehtiartikkeleista, asiantuntijoiden julkisuuteen antamista haastatteluista, tilastoista, kirjallisuudesta ja niin edelleen. (Anttila 2014, 9.2.4 Dokumenttianalyysi.) Omassa dokumenttianalyysissä aineistona käytin osaa edellä mainituista lähteistä. Käytin aineistona muun muassa internetistä löytämiäni lehtiartikkeleita, joissa oli haastateltu poliisikoiratoiminnassa olevia henkilöitä; koiranohjaajia ja Poliisikoiralaitoksen johtajaa. Lisäksi aineistooni kuului kirjallisuutta ja opinnäytetöitä, jotka olivat entisten Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden tekemiä sekä muiden korkeakoulujen opiskelijoiden tekemiä.

Käyttämäni materiaalit opinnäytetyössäni koostuivat näin ollen primaari- ja sekundaarilähteistä. Anttilan mukaan primaarilähteellä tarkoitetaan lähdettä, joka on sellaiselta henkilöltä tai taholta, joka on laatinut, kokenut, aikaan saanut tai josta voidaan muuten todeta sen autenttisuus. Kun puhutaan taas sekundaarilähteestä, sillä tarkoitetaan Anttilan mukaan lähdettä, jossa toistetaan alkuperäistä dokumenttia. Sekundaarilähteissä on otettava huomioon se, että mitä useamman välikäden kautta tieto siirtyy eteenpäin, sitä huolellisempi tulee olla arvioitaessa lähdekritiikkiä. (Anttila 2014, 9.2.4 Dokumenttianalyysi.)

Vättö kertoo diplomityössään, että dokumenttianalyysin käsitteen sisällä pystytään erottamaan kaksi erilaista analyysitapaa, joita ovat sisällönanalyysi ja sisällön erittely. Sisällön erittelyssä sisältöä pyritään kuvaamaan määrällisesti. Esimerkkinä tästä Vättö mainitsee, että voidaan esimerkiksi laskea, kuinka monta kertaa tietty sana esiintyy analysoitavassa aineistossa. Sisällönanalyysissä Vättö kertoo taas olevan kyse siitä, että analysoitavien dokumenttien sisältöä pyritään kuvaamaan sanallisesti, ja niistä etsitään sekä tunnistetaan tekstin merkityksiä. (Vättö 2017, 16–17.) Omassa työssäni analyysi tapahtuu sisällönanalyysin keinoin.

Anttila toteaa, että sisällönanalyysi on tutkimusmenetelmä, jonka avulla voidaan tehdä toistettavia ja päteviä päätelmiä käsillä olevan tutkimusaineiston suhteesta sen asia- ja sisältöyhteyteen. Puhutaan työvälisestä, jolla tuotetaan uutta tietoa, uusia näkemyksiä sekä saatetaan esiin piileviä tosiasioiden. Tutkimuksessa kohteena voi olla dokumenttien sisältö ilmiönä sinänsä tai dokumenttien ulkopuolinen ilmiö, jota sisällön ajatellaan ilmaisevan. (Anttila 2014, 9.2.2 Sisällönanalyysi.)

Omassa analyysissäni keskityttiin dokumenttien ulkopuoliseen ilmiöön, eikä ilmiöön sinänsä. Analyysin varsinaisena työtapana käytin koodausta. Koodaus työssäni oli aineistolähtöistä. Kuten Jaana Vuori toteaa tekstissään, aineistolähtöisessä tavassa tutkija lähtee avoimin mielin etsimään sellaisia kohtia aineistosta, jotka kertovat tutkittavasta asiasta jotakin tutkijaa kiinnostavaa. (Vuori 2021, Analyysin työtapana koodaus.)

3 POLIISIKOIRAN JA KOIRANOHAJAJAN VÄLINEN SUHDE

Eläinten kanssa työskenteleminen on mielenkiintoista ja palkitsevaa. Kun poliisin työssä yksikään päivä ei ole samanlainen, siihen koiran kanssa toimiminen tuo lisää mielekkyyttä. Partiokoirinaan poliisi käyttää pääsääntöisesti saksanpaimenkoiria sekä belgianpaimenkoira malinoisia. Rodut valikoituvat palveluskoirien joukosta, sillä pienellä koiralla ei saataisi sellaista vaikutusta kuin, mitä voidaan saada palveluskoiralla sen kokonsa vuoksi. Tällöin pelkällä koiran läsnäololla voidaan ehkäistä ongelmien syntymistä tai tapahtumien eskaloitumista. (Tallgren 2016.)

Koiranohjaajalla on kerrallaan yksi partiokoira, jonka kanssa hän luonnollisesti viettää valtaosan työ- ja vapaa-ajastaan. Tätä kautta myös rakennetaan koiran ja ohjaajan yhteistä luottamusta ja kieltä. Koiranohjaajan työssä on väistämätöntä se tosiasia, että työ leviää monin eri tavoin vapaa-ajalle ja osaksi perhe-elämää. Koirasta tulee luonnollisesti perheenjäsen ja osa perhettä. Koirasta kuitenkin käytetään termiä työväline, mutta koiraa ei voi ymmärtää välineenä. Voidaankin ajatella siten, että koiralla on käytössä tarvittavat työvälineet, jotka koiranohjaaja tuo esille käskemällä koiraa suorittamaan tiettyjä tehtäviä. (Ahto-Hakonen 2019.)

Koiran saa tekemään haluttuja asioita neuvottelun kautta. Tällä tarkoitetaan sitä, että harjoituksissa löydetään ne keinot, joilla koira tekee haluttuja tehtäviä. Keinoja voivat olla muun muassa mielekkäät virikkeet, sopivat palkinnot tai mukavat miellelyhtymät. Koiranohjaaja ei näin ollen saa pakottaa koiraa ja tekemisen on tapahduttava ilon kautta. Luottamuksen on lisäksi oltava molemminpuolista, koiran on luotettava ohjaajaansa ja päin vastoin. (Ahto-Hakonen 2019.)

Koiran ja ohjaajan suhteessa huomionarvoisena seikkana on lisäksi se, että siinä on aina yksi laumanjohtaja, joka on aina koiranohjaaja itse, sillä koiranohjaaja on vastuussa koirasta eikä toisin-

päin (Ahto-Hakonen, 2016, 60). Poliisikoiriksi koulutettavien koirien kouluttamisessa toimitaan positiivisen vahvistamisen ja luontaisen käyttäytymisen kautta. Koulutuksissa koira palkitaan oikeanlaisesta toiminnasta ruoalla ja kehumisella, sellaisilla asioilla, joilla koira saadaan tuntemaan sen tehneen oikein (Keränen 2018).

Tällaisen toimintatavan kautta koira antaa laumanjohtajuuden omalle ohjaajalleen. Poliisikoiralta on lisäksi löydyttävä miellyttämisenhalua, jota ei kuitenkaan saa olla liiaksi. Koiralta on löydyttävä oma-aloitteisuutta, mikä tarkoittaa sitä, että koira esimerkiksi seuraa hänelle koulutettua hajua sinne, minne koiranohjaaja ei välttämättä automaattisesti tätä kärkeä menemään. (Ahto-Hakonen 2016, 60–80.)

Kun poliisikoiran ja sen ohjaajan välinen suhde on kunnossa ja luottamus on molemminpuolista, silloin työnteko on mahdollisimman stressitöntä ja sujuvaa. Ohjaajan ja koiran hyvä suhde ei kuitenkaan näy pelkästään varsinaisessa työnteossa, vaan sen on toteuduttava muissakin poliisikoiran kanssa elämisen osa-alueilla.

4 POLIISIKOIRAN FYYNINEN TOIMINTAKYKY

Lihashuolto näyttelee suurta roolia poliisikoiratoiminnassa. Poliisikoirat viettävät pitkiä aikoja työvuoron aikana paikallaan partioauton häkissä, joka jo itsessään rasittaa lihaksistoa. Puhuttaessa voimankäyttötilanteista, lihaksiston hyvässä kunnossa oleminen tulee esille vielä vahvemmin, sillä poliisikoiran voimankäyttövarat voivat joutua käyttöön hyvinkin kuormittavasti ilman alkuverryttelyä. (Hirvisaari 2018, 4.)

Kun puhutaan koiran kanssa työskentelystä ja harrastamisesta, lähtökohtana edellä mainitulle on koiran hyvä fyysinen kunto. Silloin kun fyysinen kunto on kohdillaan, pystyy koira toimimaan paremmin niin työn kuin harrastuksenkin parissa sekä kestävämpään paremmin stressaavia tilanteita. Työkoirien kanssa yleisesti harjoitellaan paljon työtehtäviä ja nämä harjoitukset ovat suurelta osin fyysisesti raskaita. Edellä mainitut seikat pätevät poliisikoiriinkin. Tällaiset harjoitukset eivät kuitenkaan takaa poliisikoiran hyvää fyysistä kuntoa, vaan koiran peruskuntoa harjoitetaan erillisillä sitä varten suunnitelluilla harjoituksilla. (Hirvisaari 2018, 9.)

4.1 Harjoittelun suunnittelu

Kun aloitetaan harjoittamaan fyysistä kuntoa, on tiedostettava, mitä fyysistä ominaisuutta halutaan kehittää. Koirarotuja on erilaisia ja tämän vuoksi jokaista koira on ajateltava yksilönä fyysisiä harjoitteita suunniteltaessa. Lisäksi koiran kanssa urheillessa on otettava huomioon koiran ikä. Kun kyseessä on nuori koira, joka on alle 1,5 vuotias, ei sitä tulisi rasittaa liikaa. Liikkumisen on myöskin

oltava koiran omien ehtojen mukaista ja fyysinen harjoittelu tulisikin aloittaa vasta 1,5 vuoden jälkeen. (Hirvisaari 2018, 11.)

Fyysisen kunnon osa-alueita kehitettäessä on aina keskityttävä yhteen osa-alueeseen kerrallaan, sillä on yksinkertaisesti mahdotonta kehittää useaa osa-aluetta yhtäaikaisesti. Kun on päätetty, mitä osa-aluetta halutaan kehittää, suunnitelmallisuus itse harjoitteessa takaa sen, että päästään lopulta haluttuun lopputulokseen. Fyysisen kunnon kehittymisen kannalta on olennaista, että elimistö saa seuraavan harjoituksen oikea-aikaisesti edellisen jälkeen. Jos seuraava harjoitus tehdään liian myöhään tätä kehityksen vaikutusta ei saada aikaiseksi. Sama pätee silloinkin, jos harjoitus tehdään liian aikaisin. (Hirvisaari 2018, 11.)

4.2 Lihashuolto

Poliisissa työskentelevät koirat liikkuvat paljon, jonka vuoksi koiranohjaajan on huolehdittava riittävästä lihashuollosta koiran osalta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koiran lihaksisto tarvitsee hoitoa ihan samalla tavalla kuin ihmisenkin. Haasteelliseksi koiran lihashuollon osalta ohjaajalle on se, että koira ei näytä ulospäin sitä vaivaavista kolotuksista tai muista vaivoista, kuin vasta viimeistään siinä vaiheessa, kun tilanne on jo mennyt pahaksi. (Karppinen 2015, 20.)

Koiraa onkin tarkkailtava lenkkeillessä ja harjoitellessa. Koiraa on katsottava, tunnusteltava ja kirjattava asioita ylös, jos jotain poikkeavaa havaitaan. Kun kyseessä on ongelmatilanne koira alkaa pikkuhiljaa väistellä kipua ja keksiä uuden tavan liikkua, joka johtaa ongelmien kierteeseen. Koira innostuu helposti ja se toimii vaistojensa varassa, jonka vuoksi on oltava varovainen ettei tilanne pahene. Vahinkoja voi tapahtua varovaisuudesta huolimatta, jolloin koiran omistajan on huolehdittava siitä, että koira saa tarpeeksi aikaa parantua. Lisäksi koiraa on kuntoutettava oikein työkyvyn palauttamiseksi mahdollisimman nopeasti. (Sporttirakki 2017, Tarkkaile koiraa.)

Edellä mainitut asiat on huomioitava erityisesti poliisikoiratoiminnassa, sillä poliisissa työskentelevät koirat eivät liiku haluamaansa määrää, vaan koiranohjaajat määrittelevät sen. Tällöin korostuu koiranohjaajan vastuu lihashuollon hoitamisesta koiralleen. Koiran lihashuolto ei käsitä pelkästään venyttelyä vaan myös oikeanlaisella ravinnolla sekä levolla on suuri merkitys koiran lihashuollon kannalta. (Hirvisaari 2018, 18–20.)

4.2.1 Venyttely, ravinto, lepo

Kuten aiemmin jo todettiin, niin koiran lihaksisto vaatii yhtä lailla venyttelyä niin kuin ihmisenkin. Venyttelyllä saavutetaan monia hyviä vaikutuksia. Venyttelyn avulla pystytään vähentämään lihaskärsitystä, kudokset muuttuvat joustavimmiksi, liikeradat pysyvät oikeina, ennaltaehkäistään loukkaantumisia ja koordinaatiokyky sekä verenkierto paranevat. (Hirvisaari 2018, 18–19.)

Edellä mainitut asiat ovat olennaisia tiedostaa koiranohjaajana, sillä kuten aiemmin tekstissä on tullut ilmi, partiokoira voi joutua esimerkiksi pitkän ajan partioautossa oltuaan suorittamaan vaativaa jäljestystyötä pitkäänkin tai juoksemaan nopeasti ja ottamaan kohdehenkilön kiinni. Tällöin onkin olennaista, että koiranohjaaja on huolehtinut koiranohjaajan venyttelystä, joiden avulla loukkaantumisia pystytään ennaltaehkäisemään.

Poliisissa työskentelevän koiranohjaajan on huolehdittava myös koiransa oikeanlaisesta ravinnosta. Koiranohjaajana työskentelevä poliisi saa verottoman ruokintarahan, mutta se ei ole riittävä. Monille partiokoirille normaali koiranruoka ei sovi, jonka vuoksi koiranohjaajat joutuvat osaksi itse kustantamaan ruoasta aiheutuvia kustannuksia, sillä erikoisruokavalion noudattamisen vuoksi ruoka on selvästi kalliimpaa. (Almgren 2017, 13.)

Kuten tiedämme partiokoira kulkee lähes poikkeuksetta jatkuvasti koiranohjaajansa mukana niin työssä kuin vapaa-ajalla. Valvonta- ja hälytyssektorilla toimiessa vuorot ovat pitkiä ja vuoroja tehdään niin päivällä kuin yölläkin ja vuorot ovat raskaita partiokoirallekin. Tällöin koiranohjaajan on huolehdittava koiransa riittävästä levosta. Jos koira ei saa tarpeeksi lepoa, voi seurauksena olla ylikunto. Ylikunnolla voi olla suurikin merkitys työturvallisuuden kannalta.

Koiranohjaaja pystyy tarkkailemaan tiettyjen koirassa havaittavien käytöksessä ja fyysisessä olemuksessa esiintyvien muutoksien kautta, onko koira ylikunnossa. Kun koiralla on ylikunnon oireita, se on väsynyt, siltä puuttuu liikkumisen into, palautusajat pitkittyvät, voimatasot laskevat, koordinaatiokyky heikkenee, koiralle ei maistu ruoka, karva on huonokuntoinen, koiralla on toistuvia tulehduksia, se on flegmaattinen tai vastaavasti ylivilkas. (Hirvisaari 2018, 21.)

5 ENSIAPUVALMIUDESTA

Poliisihallitus on antanut ohjeen *Ensiapuvalmius poliisihallinnossa POL 2019-30157*. Kyseinen ohje linjaa poliisin ensiapukoulutuksen ja ensiapuvarusteiden vähimmäistason, jotta poliisin ensiapuvalmius olisi työturvallisuuslaissa säädetyllä tasolla. Poliisihallituksen ohje sisältää lisäksi sen, että poliisiyksiköiden työsuojelun tulee seurata ohjeessa määritetyn ensiapuvalmiuden toteutumista yksiköissä. Poliisihallituksen ohjeessa on lisäksi erityistoimintojen osalta määritellyt ohjeet, joihin myös koirapoliiseina toimivat henkilöt kuuluvat. (Eriksson 2018, 21–23.)

Poliisikoiratoiminnassa on ensiavun antamisen osalta lisäksi huomioitava poliisikoiralle annettava ensiapu, sekä koiran käyttö esimerkiksi kadonneen ja ulkoisen avun tarpeessa olevan henkilön etsinnässä tai poliisin voimankäyttövälineenä.

Esimerkiksi Nea Kimpimäen ja Niko Kimpimäen (2018, 37) tekemästä opinnäytetyöstä ilmenee, että vuosien 2016–2017 aikana poliisin voimakeinojen käytöstä aiheutuneista henkilövahingoista 16,1 prosenttia aiheutui poliisikoiran käytön yhteydessä. Muun muassa tähän liittyen poliisilain 8 luvun 6 §:n 3 momentti velvoittaa poliisin antamaan toimenpiteen suorittamisen yhteydessä vammoja saaneelle henkilölle viivytystä hoitoa ja järjestämään tarvittaessa lääkäriapua. (Eriksson 2018, 21.)

Poliisikoiratoiminta luo ensiavun antamiselle erityispiirteitä. Koiratehtävillä tulee kyseeseen pitkät etäisyydet sekä hankalat maasto-olosuhteet, jonka vuoksi korostuu partion omavaraisuus ensiavun antajana. Kun koiranohjaaja on sidottuna hyvin vahvasti partiokoiraansa, jää ensiavun antaminen koirapartiossa toimivalle toiselle poliisille. Poliisikoiralle annettaessa ensiapua korostuu siinä loukkaantuneen koiran hallinta ja auttajien työturvallisuus. Onkin tärkeää, että koirapartioilla on tarpeelliset välineet ensiavun antamista varten ja että poliisikoira totutetaan ensiaputoimenpiteisiin. (Eriksson 2018, 1)

Poliisilain (22.7.2011/872) 1 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan poliisin tehtävänä on muun muassa oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ylläpitäminen ja turvallisuuden ylläpitäminen, sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen ja syyteharkintaan saattaminen. Lisäksi mainitun pykälän toisessa momentissa säädetään, että mikäli on perusteltua syytä olettaa henkilön kadonneen tai joutuneen onnettomuuden uhriksi, poliisin on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin henkilön löytämiseksi. (PoL 1:1.)

Poliisi joutuu työssään vastaantulevilla tehtävillä varautumaan ensiavun antamiseen niin toimenpiteiden kohteena oleville, sivullisille sekä myös itselleen. Kun partiossa kolmantena jäsenenä on partiokoira, on partion muiden jäsenten varauduttava antamaan ensiapua myös partiossa työskentelevälle partiokoiralle. Tilanteita, joissa poliisikoira voi altistua tapaturmille ja loukkaantumisille voivat olla sellaisia, joissa koira käytetään voimankäyttövälineenä sekä haastavissa henkilö- ja etsintätehtävissä. (Eriksson 2018, 25)

Ville Eklundin kirjoittamasta artikkelista käy ilmi minkälaista väkivaltaa poliisin partiokoirat ovat kohdanneet työtehtävillään 2000-luvun aikana. Tyypillisimmillään poliisikoiriin kohdistuva väkivalta on lyöntejä, potkuja ja teräseen iskuja. Artikkelista käy ilmi, että edellä mainittujen väkivallan muotojen lisäksi poliisin partiokoirat ovat lisäksi joutuneet kohdehenkilön ampuma-aseen käytön kohteeksi. Osassa tilanteista partiokoirat ovat selviytyneet, mutta on ollut myös tilanteita, joissa partiokoira on menehtynyt. (Eklund 2018.)

5.1 Poliisikoiralle annettavan ensiavun erityispiirteistä

Poliisikoiratoiminnasta puhuttaessa on varauduttava lisäksi poliisikoiralle annettavaan ensiapuun ja sen jälkeisiin toimenpiteisiin. Kun partiokoiraa käytetään voimankäyttöväliseinä sekä sen lisäksi haastavissa olosuhteissa tehtävissä erilaisissa etsintätehtävissä, voi partiokoira altistua tapaturmille ja loukkaantumisille.

Esimerkiksi viime vuoden elokuussa kiinniotettava henkilö puukotti poliisikoiraa Lahdessa, jonka seurauksena koira sai tilanteessa vakavia vammoja. Vammat syntyivät koiralle, kun kiinniotettava henkilö oli vahingoittanut koiraa teräaseella päähän. (Niskanen 2020.)

Tilanteet, joissa poliisikoira joutuu väkivallan kohteeksi ovat harvinaisia. Tämän vuoksi onkin ensiarvoisen tärkeää, jos poliisikoira loukkaantuu, ensiavun, jota hänelle annetaan on oltava korkealaatuista ja oikeanlaista. Koiranohjaajan tuleekin jo etukäteen tiedostaa mielessään lähimmän eläinlääkärin tai muun akuuttia hoitoa tarjoavan hoitopaikan sijainti, sen yhteystiedot ja hoitovalmiudet. Lisäksi oman haasteen tuo koiran kuljettaminen jatkohoitoon ensiavun antamisen jälkeen. Partioautoissa tilaa on niukasti, matkalla auto tärisee ja voi olla pimeää, mikä tuo koiranohjaajalle suuria haasteita koiran tilan tarkkailussa ja sen ylläpitämisessä. (Eriksson 2018, 26–27.)

Vaikka koiranohjaajalla olisikin täysi valmius ja ammattitaito poliisikoiralle annettavan ensiavun suhteen sekä muun toiminnan osalta, on myös tärkeää, että partiokaverilla on riittävät valmiudet koirapartiossa tulevia tilanteita varten. Poliisikoiran jatkohoitoa ajatellen on olennaista, että partiokaverilla olisi lisäksi tiedossa jatkohoitopaikan sijainti. (Eriksson 2018, 13.) Myös Ahto-Hakonen toteaa pro-gradu-tutkielmassaan, että partiomiehen olisi oltava tarpeeksi tuttu partiokoiralle, että tarpeen vaatiessa partiomies voi ohjata koiran vähintään takaisin autoon, jos poliisikoiranohjaaja on estynyt esimerkiksi loukkaantumisen vuoksi. (Ahto-Hakonen 2016, 6.)

Lähtökohtana poliisikoiralle annettavassa ensiavussa on ennakointi ja varautuminen sen antamiseen. Ennakoinnilla tarkoitetaan sitä, että koiranohjaaja tuntee oman koiran käyttäytymisen poikkeustilanteissa ja lisäksi omien henkilökohtaisten ensiaputaitojen ylläpitämistä. Ennakointi sisältää lisäksi sen, että huomioidaan koiran ja sen parissa työskentelevän henkilöstön turvallisuus erilaisilla poliisikoiraa tarvitsevilla tehtävillä. (Eriksson 2018, 25–26.)

Koiranohjaajalla on paras tuntemus omasta koirastaan ja sen käyttäytymisestä, jonka vuoksi koiranohjaajan tulisi evakuoida koiransa itse partiokaverin tai muiden poliisimiesten suojatessa. Tapa, jolla poliisikoira evakuoidaan voi olla ratkaiseva merkitys loukkaantuneen koiran selviämisen kannalta. Tapoja poliisikoiran evakuoimiseen on olemassa erilaisia. Jos tilanne on ihanteellinen, poliisikoira pystyy käyttämään omia raajojaan ensiavun antamisen jälkeen. Tilanteessa, jossa poliisikoira

ei pysty käyttämään omia raajojaan liikkumiseen, koiranohjaaja voi kantaa partiokoiraansa hartioillaan. Jos paikalla on muitakin poliisimiehiä, voi koiran siirtämiseksi pois paikalta käyttää esimerkiksi poliisin kevyttä suojakilpeä. (Eriksson 2018, 26–27.)

Kuva 1. Esimerkki poliisikoiran kantamisesta koiranohjaajan hartioilla. Kantotavassa koiran pää on ohjaajan tukikäden hallinnassa asekauden jäädessä vapaaksi muille toiminnoille. (Kuva: Jussi Nas-kali)

(Kuva: Eriksson 2020, 27)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena ja tarkoituksena oli selvittää, mitä koiranohjaajalta vaaditaan partiokoiran fyysisen kunnon ylläpidossa ja ääritilanteissa, sekä mitä tarkoittaa molemminpuolinen luottamus koiranohjaajan ja partiokoiran välillä.

Tutkimukseni toteutin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena, jossa tutkimusmenetelmänä käytettiin dokumenttianalyysiä. Tutkimuksessani hyödynsin poliisiammattikorkeakoulun entisten opiskelijoiden tekemiä opinnäytetöitä, internetistä saatua materiaalia, joissa on haastateltu poliisissa työskenteleviä koiranohjaajia ja Poliisikoiralaitoksen johtajaa sekä aihealueeseen liittyvää kirjallisuutta.

Koiran ja koiranohjaajan suhdetta lähdetään rakentamaan heti pentuiässä, sillä koiranohjaaja saa koulutettavan koiransa heti luovutusikäisenä eli 8 viikon ikäisenä. Tällä pyritään siihen, että pentu

leimautuisi ohjaajaansa. Kun suhdetta lähdetään rakentamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, varmistutaan siitä, että koiranohjaajan ja partiokoiran työskentely tulevaisuudessa muodostuisi mahdollisimman helpoksi ja luotettavaksi. Lisäksi koiranohjaaja oppii tuntemaan koiransa ja sen käyttäytymistä erilaisissa tilanteissa niin vapaa-ajalla kuin työtehtävissäänkin.

Poliisikoiran on oltava fyysisesti hyvässä kunnossa suoriutuakseen sille koulutetuista tehtävistä. Fyysisen kunnan huolehtimisesta vastaa koiranohjaaja itse. Kun mietitään partiokoiran työnkuvaa sekä sen vaatimaa fyysistä kuntoa, voidaan todeta, että koiranohjaajan on tunnettava oma koiransa erittäin hyvin. Kun koiranohjaaja tuntee partiokoiransa hyvin, se pystyy tällöin tunnistamaan koirassa tapahtuvia muutoksia ja reagoimaan niihin. Koiran ylläpidossa tai mennessä ylikuntoon siihen viittaavia oireita on useita, esimerkiksi ylivilkkaus, flegmaattisuus tai jatkuva väsyneisyys. Jos näitä oireita koiranohjaaja ei osaa tunnistaa, voi sillä olla vaikutusta työturvallisuuden kannalta. Koira ei välttämättä toimikaan koulutetulla tavalla tilanteessa, jonka johdosta koiranohjaajan ja mahdollisesti tilanteessa olevien muiden poliisien työturvallisuus voi vaarantua.

Kuten aiemmin opinnäytetyössä on tullut esille, partiokoiran ja koiranohjaajan luottamuksen on oltava molemminpuolista. Yksinkertaisesti sanottuna koiranohjaajan on luotettava partiokoiransa ja siihen, että se tekee sen, mitä koiranohjaaja kääkee kussakin tilanteessa sitä tekemään ja partiokoiraa tekee sen laadukkaasti ja epäroimättä. Vastaavasti taas partiokoiraa oppii luottamaan ohjaajaansa, kun koiranohjaaja toimii odotetusti partiokoiran silmissä. Esimerkiksi partiokoiraa oppii siihen, että sen toimiessa oikein se saa siitä palkkion, joka voi olla herkku tai vaikka sen lempilelu.

Molemminpuolinen luottamus korostuu, kun joudutaan työtehtävällä tilanteeseen, jossa koira loukkaantuu, joko kohdehenkilön toiminnan vuoksi tai muusta syystä. Tällöin koira voi toimia arvaamattomasti ja koira ei saa hoitaa kuin vain sen ohjaaja itse. Jotta koiranohjaaja voi antaa partiokoiralleen ensiapua on heidän välillään oltava vahva luottamusside. Lisäksi koiranohjaajan tuntemus oman partiokoiransa luonteesta ja käyttäytymisestä tukevat toimintaa ääritilanteessa. Koiranohjaaja osaa ennakoita mahdollisesti sitä, miten partiokoiraa voisi reagoida tilanteessa. Näin ollen voidaan todeta koiranohjaajan ja partiokoiran suhteen syvyydellä olevan merkitystä partiokoiran loukkaantumisessa.

Joskus ääritilanteet päättyvät peruuttamattomasti, eli partiokoiraa voi menehtyä virkatehtävällään. Kyseiset tilanteet ovat harvinaisia, sillä partiokoirat joutuvat väkivallan kohteeksi hyvin harvoin. Koiran menehtyminen on kova paikka ja kova paikka se on erityisesti koiranohjaajalle. Koira on kuitenkin osa ryhmää ja sillä on oma paikkansa siinä. Partiokoiraa lisäksi elää perheessä koiranohjaajansa kanssa ja koirasta tulee tällöin myös tiivis osa perhettä.

6.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa huomioidaan kaksi käsitettä, jotka ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetti tarkoittaa sitä, että jos tutkimus tehdään uudestaan, tutkimuksella saadut tulokset olisivat samat. (Kananen 2015, 343.) Oman tutkimukseni osalta luotettavuuden arviointi reliabiliteetin näkökulmasta on ongelmallista, sillä oma tutkimukseni on laadullinen. Vaikka aineisto pysyisikin samana ja muuttumattomana, luotettavuutta on vaikeampi arvioida, koska aineiston tulkittamisessa voi tulla eroja kun tutkijana toimii joku muu.

Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkitaan oikeita asioita (Kananen 2015, 343). Lisäksi ei ole keskeistä pohtia sitä, millaisilla mittareilla tuloksia saadaan, vaan on mietittävä, mikä tutkimuksen strategia on validi (Anttila 2014, 10.1 Tutkimuksen luotettavuus). Tutkimuksessani strategiani oli tehdä tutkimusta dokumenttianalyysin avulla. Dokumenttianalyysissä aineistoa voi hankkia monista eri lähteistä, jonka vuoksi koin tämän vahvistavan sitä, että vaikka lähteitä on useita erilaisia, niitä analysoitaessa päästään kuitenkin samaan lopputulokseen.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa käytin vahvistettavuutta ja vahvistettavuuden yhtä keinoa, triangulaatiota. Triangulaatio tarkoittaa sitä, että eri lähteistä kerätyllä todistusaineistolla voidaan saada vahvistusta esitetyille väitteille tai tulkinnalle ilmiöstä. (Kananen 2015, 354.)

Tutkimuksen luotettavuutta saattaa heikentää se, että osa käyttämästäni aineistosta on internetistä hankittua eikä kirjallista aineistoa. Toisena luotettavuutta heikentävänä seikkana saattaa olla se, että kaikki materiaali ei ole primaarista eli aineisto ei ole henkilöltä tai taholta, joka sen on laatinut, kokenut tai aikaan saanut, kuten Anttila toteaa, vaan osa aineistosta on sekundaarilähteistä, mikä tarkoittaa, että aineistossa toistetaan alkuperäistä dokumenttia (Anttila 2014, 9.2.4, Dokumenttianalyysi).

Käyttämäni materiaalit opinnäytetyössäni koostuivat näin ollen primaari- ja sekundaarilähteistä. Anttilan mukaan primaarilähteellä tarkoitetaan lähdettä, joka on sellaiselta henkilöltä tai taholta, joka on laatinut, kokenut, aikaan saanut tai josta voidaan muuten todeta sen autenttisuus. Kun puhutaan taas sekundaarilähteestä, sillä tarkoitetaan Anttilan mukaan lähdettä, jossa toistetaan alkuperäistä dokumenttia. Sekundaarilähteissä on otettava huomioon se, että mitä useamman välikäden kautta tieto siirtyy eteenpäin, sitä huoleellisempi tulee olla arvioitaessa lähdekritiikkiä. (Anttila 2014, 9.2.4, Dokumenttianalyysi.)

6.2 Oma työskentely ja oppiminen

Heti opinnäytetyöni alkumetreillä koin haasteita aihevalintani suhteen. Opinnäytetyön vastaavien opettajien kanssa keskusteltuani aihevalintaani liittyvistä haasteista huomasin, että ajattelin asioita

liian vaikeasti. Aihevalintani ratkaisu oli lähempänä kuin uskoinkaan. Aiheekseni valikoitui poliisikoiranohjaajat ja tarkoituksena oli teemahaastattelun avulla saada vastauksia kysymyksiin, millaisia koiranohjaajat ovat ja mikä heitä on motivoinut hakeutumaan poliisikoiranohjaajiksi ja toimimaan poliisikoiranohjaajina.

Helputus oli suuri, kun lopulta itselläni oli aihe, joka aidosti kiinnosti minua. Työharjoittelussa ja nyt määräaikaisena nuoremman konstaapelin virassa saamani kokemukset poliisikoiratoiminnasta toimivat suurimpina innoittajina opinnäytetyön tekemisessä. Teemahaastattelua varten kysyin asemalla työskenteleviltä kolmelta koiranohjaajalta ennalta suostumuksen tulevaan haastatteluun, mihin kaikki kolme olivat suostuvaisia. Ongelmat eivät kuitenkaan päättyneet tähän, sillä lopulta saatuni tutkimusluvan teemahaastatteluja varten, niissä todettiin, että haastatteluista saatava materiaali on oltava kokonaisuudessaan salassa pidettävää. Tämä tuo tietävästi monia haasteita ja ongelmia opinnäytetyön tekemiseen.

Epätoivo opinnäytetyötäni kohtaa alkoi olemaan vahvasti läsnä ja tuntui, että olen umpikujassa työni kanssa. Opinnäytetyöni ohjaajan ja vastaavan opettajan avulla ongelmaani onneksi löytyi ratkaisu. Päädyin heidän ohjeistuksensa avulla tekemään dokumenttianalyysia. Onnekseni tutkimusmenetelmän vaihtumisesta huolimatta käsittelin edelleen tutkimuksessani poliisikoiranohjaajia, johon olin tyytyväinen.

Opinnäytetyötä tehdessä sanonta ”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”, pätee paremmin kuin hyvin. Opinnäytetyö ei varmasti ole helppo projekti kenellekään. Itselleni tämä oli ensimmäinen opinnäytetyö, kun kyseessä oli ensimmäinen ammattikorkeakoulututkintokin. Omassa toiminnassani huomasin joitakin kertoja sen, että aloin tekemään työtä sen enempää suunnittelematta ja ajattelematta. Tämän vuoksi jouduin tekemään joitain asioita useamman kerran uudestaan saadakseni opinnäytetyöhöni sen vaatimia asioita oikein ilmaistuna ja kirjoitettuna. Näitä varsinaisia ongelmakohtia olivat opinnäytetyön rakenteen ja jäsentelyn saaminen järkeväksi sekä mielenkiintoiseksi lukea.

Kaikista ongelmista huolimatta, omasta mielestäni kykenin vastaamaan määrittämiini tutkimuskysymyksiin opinnäytetyössäni. Materiaali, jota tutkimuksessani käytin vastasi mielestäni niitä tarpeita, joita tutkimuksessani tarvitsin. Tarkoituksena oli lisätä tietoisuutta koiranohjaajan työn monimuotoisuudesta, ja opinnäytetyössäni halusin paneutua koiranohjaajan partiokoiran kohtaamiin ääritilanteista seuraamiin tilanteisiin sekä koiran fyysisen kunnon ylläpitoon. Mielestäni onnistuin melko hyvin tässä dokumenttianalyysin suomissa puitteissa ottaen huomioon aineiston laajuus, sen laatu ja analyysin avulla saatujen vastauksien perusteella.

Jatkotutkimuksena tästä aiheesta voisi mielestäni tehdä teemahaastattelun, jossa haastateltaisiin koiranohjaajia kyseisestä aihepiiristä. Haastattelujen avulla voisi hakea vastauksia siihen, miten

yksilötasolla koiranohjaaja ja partiokoira ovat valmistautuneet ääritilanteisiin sekä miten koiranohjaajat yksilötasolla huolehtivat partiokoiransa fyysisestä kunnosta. Omasta mielestäni olisi kiinnostavaa saada vastauksia tähän näkökulmaan lisää. Jokainen koiranohjaaja ja partiokoira ovat erilaisia ja jokaisella on omat tietyt toimintatapansa tehdä asioita. Koska partiokoiratkin ovat yksilöinä erilaisia, jokaista niistä täytyy kouluttaa omalla tavalla.

Johdantoni alussa mainitsin kuulleen useasti lentävän lauseen ”Poliisikoiranohjaajat ovat oma rotunsa.” Mielestäni tuossa lauseessa piilee totuudensiemen. Pelkästään puhuttaessa ääritilanteista tai koiran fyysisen kunnan ylläpidosta, nämä vaativat koiranohjaajalta isoa omistautumista. Tämä on kuitenkin vain pieni osa isoa kokonaisuutta. Koiranohjaajan työhön kuuluu niin paljon muitakin asioita ja huomioitavia seikkoja. Itse tulkitSEN asiaa siten, että koiranohjaajan työ on kutsumusammatti, missä koiranohjaaja ei mieti tunteja tai sitä panostuksen määrää, mitä hän partiokoiransa kouluttamiseen käyttää vaan koiranohjaaja tekee työtään sydämellään.

LÄHTEET

- Ahto-Hakonen, Jenni, 2019. Poliisikoira ja ohjaaja oppivat luottamaan toisiinsa. Luettavissa: <https://antroblogi.fi/2019/03/poliisikoira-ja-ohjaaja-oppivat-luottamaan-toisiinsa/> (Luettu 13.10.2021)
- Ahto-Hakonen Jenni, 2016. Työvälineyden ja eläinkumppanuuden rajoilla. Poliisikoiranohjaajan ja poliisikoiran suhteen kulttuurinen malli 2010-luvun Suomessa. Luettavissa: <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-201605261963.pdf> (Luettu 13.10.2021)
- Almgren, Katja. 2017. Poliisikoira vaatii ohjaajaansa 24/7. Poliisi & Oikeus – Suomen poliisijärjestöjen liiton jäsenlehti 2017:2 Luettavissa: https://www.spil.fi/files/3103/POLIISI_OIKEUS_0217-WWW-HQ.pdf (Luettu 2.8.2021)
- Anttila, Pirkko, 2014. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Luettavissa: <https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#9.2.4> (Luettu 30.09.2021)
- Eklund, Ville 2018b: Poliisikoira Xando, Sakke ja Saku tapettiin työtehtävissä, Börje ja Pultti loukkaantuivat vakavasti – poliisikoirat kohtaavat silmitöntä väkivaltaa. Artikkel. Luettavissa: [Poliisikoirat Xando, Sakke ja Saku tapettiin työtehtävissä, Börje ja Pultti loukkaantuivat vakavasti – poliisikoirat kohtaavat silmitöntä väkivaltaa - MTVuutiset.fi](https://www.mtvuutiset.fi/uutiset/2018/11/05/poliisikoirat-xando-sakke-ja-saku-tapettiin-tyotehtavissa-borje-ja-pultti-loukkaantuivat-vakavasti-poliisikoirat-kohtaavat-silmitonta-vaikvaltaa) (Luettu 05.11.2021)
- Eriksson, Patrik, 2020. Koirapartioiden ensiapuvalmiudet Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella – Koulutus, välineet, kokemukset, erityispiirteet. Luettavissa: file:///C:/POLAMK/Opinnäytetyö/ON_Erik (Luettu 7.10.2021)
- Grunn, Emma, 2017. Pienestä pennusta poliisikoiraksi – tässä ovat poliisin uudet vahvistukset Nalli, Jussi ja Into. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9805948> (Luettu 23.09.2021)
- Halttunen, Ville, 2020. Poliisikoira kotona. Koiranohjaajien käsityksiä elämästä poliisikoiran kanssa.
- Hanne, Karhu, 2006. Koirat viranomaisten apuna.
- Hirvisaari, Jaakko, 2018. Poliisikoiran fyysisen toimintakyvyn ylläpito. Lihashuolto- ja venyttelyopas poliisikoiranohjaajille. Luettavissa: [opinnaytetyo_hirvisaari.pdf](https://www.opinnaytetyo.hirvisaari.fi/) (Luettu 11.10.2021)
- Kananen, Jorma 2015: Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä, Taitto ja paino, Suomen Yliopistopaino Oy.

Karppinen, Sanna, 2015. Koiran nivelvaivat ja niiden hoitaminen. Art house.

Keränen, Selina, 2018. Poliisikoirakoulu siirtyi positiiviseen vahvistamiseen – samoja metodeja käytetään myös leijonilla. Luettavissa: <https://www.apu.fi/artikkelit/poliisikoirakoulu-siirtyi-positiiviseen-vahvistamiseen-samoja-metodeja-kaytetaan-myo-leijonilla> (Luettu 28.10.2021)

Koulustoitominnan ohjausryhmä 2019: Partiokoiranohjaajan erikoistumisopinnot (40 op) opetus-suunnitelma. Vuonna 2020 alkava opetus. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisin-taydennyskoulutus> (Luettu 18.03.2021)

Niskanen, Anne-Maria, 2020. Kiinniotettava puukotti poliisikoiraa Lahdessa – koira sai tilanteessa vakavia vammoja. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11501992> (Luettu 11.10.2021)

Poliisiammattikorkeakoulu, Koulutus, Poliisin täydennyskoulutus, Poliisikoirakoulutus, Poliisikoirat, Erikoiskoulutus. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoirien-erikoiskoulutus> (Luettu 02.08.2021)

Poliisiammattikorkeakoulu, Koulutus, Poliisin täydennyskoulutus, Poliisikoirakoulutus, Poliisikoiralaitos. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoiralaitos> (Luettu 17.3.2021)

Poliisiammattikorkeakoulu, Koulutus, Poliisin täydennyskoulutus, Poliisikoirakoulutus, Poliisikoirat, Peruskoulutus. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoirien-peruskoulutus> (Luettu 02.08.2021)

Poliisiammattikorkeakoulu, Koulutus, Poliisin täydennyskoulutus, Poliisikoirakoulutus, Poliisikoiralaitos, Poliisikoiranohjaajan työ. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoiranohjaajan-tyo> (Luettu 23.3.2021)

Ruokonen, Janne, 2021. Yhteinen historia. Historian havinaa – juuret yhdistykselle! Luettavissa: <https://suomenammattikoirankouluttajat.yhdistysavain.fi/yhteinen-historia/> (Luettu 12.04.2021)

Sillanpää, Heidi, 2021. Poliisikoiratehtävät Pohjanmaan poliisilaitoksen alueella vuosina 2018–2020. Luettavissa: [ON_Sillanpaa.pdf](#) (Luettu 30.09.2021)

SporttiRakki Toimitus, 2017. Kotikonstit koiran lihashuollossa – liike on lääettä! Luettavissa: <https://sporttirakki.fi/2017/07/31/kotikonstit-koiran-lihashuollossa-liike-on-laaketta/> (Luettu 02.11.2021)

Tallgren, Rea, 2016. Suomalainen poliisikoirien kouluttaja kertoo työstään: ” Erottelimme jyvät akanoista”. Luettavissa: <https://www.voice.fi/ilmiot/a-91002> (Luettu 03.10.2021)

Torkko, Jari, 2021. Suomen Ammattikoirankouluttajat – Professional K9 Trainers Finland ry. Luettavissa: <https://suomenammattikoirankouluttajat.yhdistysavain.fi/#token-118286> (Luettu 12.04.2021)

Tätilä, Juho, 2018. Työn kuormittavuus poliisikoiranohjaajan työssä – Lounais-Suomen poliisilaitoksen alueella.

Vuohelainen, Anne, 2018. Koira viranomaistyössä. Luettavissa: <https://www.theseus.fi/handle/10024/143721> (Luettu 02.10.2021)

Vuori, Jaana, 2021. Laadullinen sisällönanalyysi. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/metelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallonanalyysi/> (Luettu 01.11.2021)

Vättö, Anna, 2017. Verkostomainen liiketoiminta mainosalan pienyrityksessä. Luettavissa: https://lutpub.lut.fi/bitstream/handle/10024/143731/Diplomityo_Vatto_Anna.pdf?sequence=2&isAllowed=y (Luettu: 01.11.2021)